

HAYRI İŞLEMEK, ŞERDEN SAKINMAK*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Sevgili Akra dinleyicilerim!

Size bugün yine cuma konuşmamda, bir hadis-i kudsînin mealini açıklamaya gayret edeceğim. Geçtiğimiz haftalarda, eski İstanbul müftülerinden Fikri Yavuz kardeşimin hazırladığı, “*Kırk Kudsî Hadis*” isimli bir kitabı elime geçmişti. Onun da ruhu şâd olsun diye, bu hadis-i şerifleri oradan okuyorum. Allah bütün geçmişlerimize, şu mübarek cuma gününde rahmet eylesin... Kabirleri nur dolsun... Gönderdiğimiz hediyelerle ruhları şâd olsun, makamları a'lâ olsun... Allah onlara da, bizlere de dünya ve ahirette hayırlar ihsân eylesin...

İşte sevgili dinleyiciler, bir zaman sonra insanın dünyadaki ikâmeti sona eriyor, arkasında bıraktığı eserler kalıyor. İyi eserler kalmışsa, kabirde o iyi eserlerinin, bıraktığı hayrın, hasenâtın, yazdığı kitapların, yetiştirdiği talebelerin, evlatlarının, hayırlı dostlarının, kendisi için dua edenlerin hayrını görüyor. Tabii, Allah saklasın, ömrünü yanlış geçirenler, yanlış yollarda hebâ edenler, ifnâ edenler de sonra çok pişman oluyorlar. Bu da bir ibret...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Bu hadis-i kudsi kitabının, kırkıncı hadis-i şerifinden başlamak istiyorum. Uzun bir hadis-i kudsi bu... Tabii her zamanki gibi, Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin mübarek sözlerini de, Arapça ibareyi de okumak istiyorum. Çünkü Arapça'yı bilen ve takip edebilen sevgili dinleyicilerim vardır, onlara faydası olur. Tabii o mübarek sözlerin, o güzel Arapça aslının okunmasının ayrıca bereketi var.

Prof. Hamidullah¹ Bey çok güzel bir nükte söylemiş, benim çok hoşuma gitmişti. Kur'an-ı Kerim'de biliyorsunuz, Peygamber Efendimiz'in zevceleri için:

¹ Prof. Dr. Muhammed Hamidullah (1908-2002): 1908 yılında Hindistan'ın Haydarabad şehrinde dünyaya geldi. Sekiz çocuklu bir ailenin en küçüğüydü. Ailesinden aldığı ilköğrenimin arkasından medrese öğrenimine başladı. Daru'l-Ulum Medresesi'nden sonra, Osmaniye Üniversitesi'nde hukuk tahsil etti.

Devletlerarası İslâm Hukuku'na ilgi duyarak Paris'e gitti. Paris Üniversitesi'nden "Peygamberimizin Savaş Mektupları" başlıklı teziyle doktor unvanını aldı. Almanya'nın Tübingen Üniversitesi'nde "Devletlerarası İslam Hukuku" alanında ikinci bir doktora çalışması daha yaptı (1933).

Çalışmalarını Paris Üniversitesi'nde sürdürdü. Bu arada Kuzey Afrika ülkelerinin kütüphanelerinde incelemeler yaptı. Hindistan'a dönerek Osmaniye Üniversitesi'nde çalışmaya başladı. Bu üniversitede devletler hukuku profesörüyken, görevle yurtdışında bulunduğu bir sırada, Haydarabad'ın Hindistan hükümeti tarafından işgal edilmesi (1948) üzerine geri dönmedi. Siyasal mülteci olarak Fransa'ya yerleşti.

Beş dilde (Arapça, Urduca, İngilizce, Fransızca ve Almanca) binden fazla makale ve onlarca kitabı bulunan Hoca'nın ismi 1950'li yıllarda uluslararası akademik çevrelerde duyulmaya başlandı. Başta Fransa, Mısır, Pakistan ve Türkiye olmak üzere birçok ülkenin üniversitelerinde dersler, konferanslar verdi. 1952'de İstanbul Üniversitesi'nde çalışmaya başladı, uzun yıllar Edebiyat Fakültesi İslâm Araştırmaları Enstitüsü ile Erzurum'da Atatürk Üniversitesi İslâmi İlimler Fakültesi'nde öğretim üyesi yaptı. Bu sırada, birçok süreli yayında bilimsel makaleler yazdı.

Muhammed Hamidullah, 17 Aralık 2002'de ABD'nin Florida eyaletinde 96 yaşındayken vefat etti.

وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ

(الأحزاب: ٦)

(*Ve ezvacühû ümmehâtühüm*) [*Onun zevceleri, onların anneleridir.*] (Ahzab, 33/6) Yâni, “Peygamber Efendimiz’in hanımları mü’minlerin anneleridir.” buyruluyor. O bakımdan, onlar Arapça konuştuğuna göre, Arapça bizim ana lisanımız olmuş oluyor.

Tabii güzel bir nükte bu... Evet biz Türkiyelilerin ana dili Türkçe ama, bir bakımdan da bütün müslümanların ana dili Arapça olmuş oluyor. Binâen aleyh, eğer ana dillerini bilmiyorlarsa, biz de yavaş yavaş, adım adım öğretmeye de yardımcı olmuş oluruz. O faydası da var.

Ayrıca tabii o mübarek sözlerin, her şeyin aslı tercümesinden daha kıymetlidir. Kendisinin büyük değeri var. Belki bir ilmi nakleden bir insandan, dinleyen bir insan daha bilgili, kavrayışlı olabilir. Peygamber SAS öyle buyurmuş:²

² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.346, no:3660; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.33, no:2656; Neseî, *Sünen*, c.III, s.431, no:5847; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.267, no:226; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.183, no:21630; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.86, no:229; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.454, no:680; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.V, s.143, no:4890; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.273, no:1736; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.1, no:14-1; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.505, no:618; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.IV, s.143, no:1381; Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.33; Temmâmü’r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.175, no:1461; Zeyd ibn-i Sâbit RA’dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.34, no:2657; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.85, no:232; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.436, no:4157; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.271, no:69; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.V, s.233, no:5179; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.382, no:2014, 2019; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.273, no:1738; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

نَضَرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مِنَّا حَدِيثًا فَحَفِظَهُ حَتَّى يُبَلِّغَهُ
غَيْرَهُ فَرُبَّ حَامِلٍ فِقْهِهِ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ وَرُبَّ
حَامِلٍ فِقْهِ لَيْسَ بِفِقْهِهِ

(ت. د. ض. عن زيد بن ثابت)

(*Naddara'llàhu'mreen semia minnâ hadîsen, fehafizahû hattâ yübelligahû gayrahû*) “Allah o kimsenin yüzünü ağartsın ki, benden bir söz işitir, onu hafızasında tutar ve başkalarına nakleder. (*Ferubbe hâмили fıkhin ilâ men hüve efkahu minhu*) Nice kendisine söz nakledilen kimse vardır ki, sözü nakleden râvîden daha anlayışlı, daha geniş kavrayışlıdır.” buyurmuş.

O bakımdan ayetlerin, hadis-i şeriflerin ve kibâr-ı kelâm dediğimiz güzel sözlerin, sahibi belli kibâr-ı kelâmın, büyük sözlerin, şiirlerin aslını vermeyi daima ben tasvib ederim, yayınlarda öyle olmasını temennî ederim. Onun için, burada da okuyorum sevgili dinleyiciler:

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.85, no:231; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.80, no:16784; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.162, no:294; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.6, no:3416; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IV, s.144; Cübeyr ibn-i Mut'im RA'dan.

Dârimî, *Sünen*, c.I, s.87, no:230; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.272, no:5292; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.170, no:9444; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.400, no:29165, 29166, 29200; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.236, no:24760-24762.

يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى يَا ابْنَ آدَمِ افْعَلْ خَيْرًا فَإِنَّهُ مِفْتَاحُ
الْجَنَّةِ وَيَقُودُ إِلَيْهَا وَاجْتَنِبِ الشَّرَّ فَإِنَّهُ مِفْتَاحُ
النَّارِ وَيَقُودُ إِلَيْهَا

(Yekülü'llâhu teâlâ) Peygamber SAS Efendimiz bu hadis-i kudsîye şöyle başlıyor: “Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurur ki...”

Allah-u Teâlâ Hazretleri onu kendisine Habîbullah edinmiş, peygamber seçmiş, ona vahiy göndermiş, Kur'an-ı Kerim'i indirmiş. Ayrıca da her zaman onun gönlü pırıl pırıl, Allah-u Teâlâ Hazretleri ile daima irtibatlı. Tabii Allah-u Teâlâ Hazretleri ona isteklerini her zaman bildiriyor. O da bize naklediyor. “Allah- u Teâlâ Hazretleri şöyle buyurur...” diyor Peygamber SAS Efendimiz. Allah cümlemizi şefaatine erdirsin, cennette ona komşu eylesin...

(Ye'bne âdem) “Ey Ademoğlu!..” Burada Ademoğlu dediği zaman, sadece erkekler anlaşılmasa lâzım! Yâni, Adem AS'dan türeyen bütün insanlar Hazret-i Adem'in evlatları olduğu için, hepsi bu hitaba muhatap olmuş oluyor. Bu hitap bütün müslümanlara, hatta bütün insanlara, yâni müslüman olsa da olmasa da hitap böyle... Ama İslâmiyet'i uygulamıyorsa, hitabı duyuyor da dinlemiyorsa; o zaman vebali kendisine ait olur.

Bizim dinimize göre, biz bütün insanları Ümmet-i Muhammed olarak görüyoruz. Yâni şu dünyadaki hâl-i hazırda yaşayan insanların hepsine baktığımız zaman, onların hepsi Ümmet-i Muhammed'dir.

“—Neden?..”

Çünkü, Peygamber SAS Efendimiz'in peygamberlik devresinin insanlarıdır.

“—Pekiyi, bir kısmı Kur'an-ı Kerim'i anlamamış, öğrenmemiş, Peygamber Efendimiz'e şehadet getirmemiş, bağlanmamış, eski inançlarda devam ediyor veya yanlış inançlarda, beşerî, sapık itikadlarda... Buna ne diyeceğiz?..”

Onlar henüz müslüman olmamış ama, belki olabilir. Yâni, potansiyel olarak içinde müslüman olma ihtimali var. Onların durumları böyle bir şeye açık... Eğer müslüman olurlarsa, Ümmet-i Muhammed'in *ümme-i icâbet*'i olurlar. Yâni İslâm'a, dâvete icabet etmişler, hak yola gelmişler, adım basmışlar, doğru yolun, selâmet yurdunun içine adımlarını atmış oluyorlar.

Eğer icabet etmezlerse, *ümme-i dâvet* oluyor. Yâni, kendilerine davet hitabı vâki olan, davet edilme durumunda olan insanlar demek oluyorlar.

“—Ey Ademoğlu!..” Yâni, ey insanlar; yâni şu anda ister müslüman olsun, ister müslüman olmasın, bütün insanlar!.. Müslüman olmayanlar İslâm'a davetliler, Kur'an-ı Kerim'e uymakla vazifeliler. Peygamber SAS Efendimiz'i kabul etmekle mükellefler.

Severek bunu yapmaları lâzım! Yahudilerin, hristiyanların, başka dinlere mensub kimselerin bunları severek yapması lâzım!.. Çünkü, onların zamanında o peygamberlere tâbî olunacaktı; Allah onlardan sonra onların kardeşi olan, ama *Seyyidü'l-enbiyâi ve'l-mürselîn olan bizim Peygamberimiz'i göndermiş. Binâen aleyh, devir Devr-i Muhammedî olduğundan, elbette severek uymaları lâzım!..*

Hazret-i Mûsâ'yı sevenlerin Hazret-i Muhammed'e uyması lâzım! Çünkü, Hazret-i Mûsâ ahirete irtihal etmiş, devresi kapanmış. Hazret-i İsâ'yı sevenlerin Hazret-i Muhammed'e tâbî olması lâzım!.. Çünkü Hazret-i İsâ'nın devresi kapanmış. Ama hepsine salât ü selâm olsun, hepsi büyüğümüzdür, seviyoruz. Göğsümüzde, gönlümüzde sevgileri var, yerleri var. Ama devir, Devr-i Muhammedî... Hepsi aynı kaynaktan peygamber gönderilmişler. O halde, insanların hepsinin uyması lâzım!..

a. Hayırlar İnsanı Cennete Sevk Eder

Peygamber SAS Efendimiz'in bu hadis-i şerifte naklettiğine göre, Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyormuş ki bizlere:

إِفْعَلْ خَيْرًا فَإِنَّهُ مِفْتَاحُ الْجَنَّةِ وَيَقُودُ إِلَيْهَا

(İf'al hayran, feinnehû miftâhü'l-cenneh, ve yekûdu ileyhâ) “Hayır yap, hayır işle; çünkü o cennetin anahtarıdır ve insanı cennete sevk eder.”

Hayır yapmak, hayır kelimesi çok geniş bir kelime; iyilik demek... Şer, kötülük demek Arapça'da; hayır, iyilik demek. İyi olan şeyler de çoktur tabii. Sonsuz derecede iyiler vardır. Bir liste yapmak istersek bitmez. Ama iyiliklerin en başta geleni, en başta gelen iyilik, baş iyilik; insanın bütün hayırların başı olan imana sahip olmasıdır ve İslâm'a girmesidir. İlk önce Allah'ı ve Rasûlüllah'ı tanımasıdır tabii. Bütün hayırlar ondan sonra başlar. Tabii, iman ettikten sonra da, insan hayırlı bir insan olmalı!..

Yâni iyilik üreten, her tarafa kendisinden iyilik yayılan, elinden iyilik çıkan, dilinden iyi söz çıkan, ömrü iyilikle geçmiş bir insan olması lâzım!..

“—Ey Ademoğlu, iyilik yap; çünkü o cennetin anahtarıdır.”

Allah-u Teâlâ Hazretleri insanları iyilikleriyle, bu dünyada yaptığı faaliyetlerle denediğine göre, imtihan yeri olduğuna göre bu dünya; bu dünyada imtihanı kazanmanın şekli de iyilik yapmak olduğuna göre, hepimizin daima iyi şeyler düşünmesi ve “Nasıl bir iyilik yapabilirim?” diye düşünmesi lâzım!.. “En geniş iyilik hangi iyiliktir, onu yapayım!” diye en geniş iyiliği öne alması lâzım!..

Yâni diyelim ki, iyiliğin bir ölçüsü olsa, yâni uzunluğu metreyle ölçüyoruz, ağırlığı kiloyla ölçüyoruz, daha büyük ağırlık varsa tonla ölçüyoruz. İyiliğin bir ölçüsü olsa meselâ ton diyelim. İnsanın elinden yüz tonluk bir iyilik

yapma imkânı geliyorsa, varsa, o yarım kilo iyilik yaparsa, çok az bir iyilik olur tabii. Yüz ton olanı yapmaya çalışmalı... Daha fazla yapma imkânı varsa, miktarı daha fazla olan iyiliği yapması lâzım!.. Öyle bir iyilik yapmalıyız ki, miktarı çok olmalı... Öyle iyiliği tercih etmeliyiz ki, daha çok insana sevinç vermeli, fayda götürmeli...

O halde, muhatabı çok olan, istifade edeni çok olan iyilik öne alınır dâimâ. Miktar olarak çok olan ve çok insanı mutlu edecek olan iyilikleri tercih etmeye çalışmalıyız.

Burada yine bir sıralama yapalım: En büyük iyilik tabii iman etmektir:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

(Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh) diyecek bir insan, Allah'ın varlığına inanacak. Allah'ın varlığına inanınca da, Allah'ın gönderdiği elçisi Muhammed-i Mustafâ'ya tâbi olacak. Çünkü Allah elçi göndermiş, haberi onunla vermiş, kitabı ona indirmiş.

Ondan sonra ne demesi lâzım:

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

(Ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû) demesi lâzım!..

Evet, en büyük hayrı yaptı. Şimdi ayrı bir aleme girdi. Tehlikeli bir alemde kendisini kurtardı. Dalgalı bir ummanda, kayalık bir sahilde, azgın

dalgaların kendisini kaldırıp kayalara vurup parçalayacağı bir yerde, birden kendisini sahil-i selâmete sâlim bir şekilde ulaştırmış oldu. Tamam, selâmet kıyısına erdi, ayağını bastı. O korkunç dalgalardan, ahtapotların olduğu, köpek balıklarının olduğu, tehlikeli dalgaların olduğu, boğulma tehlikesi olan yerden kendisini kurtardı. Güzel... En büyük hayır iman etmek.

“—Ondan sonra?..”

Ondan sonraki en büyük hayır, sevgili dinleyicilerim başkalarının imana gelmesine, irfana ermesine sebep olacak çalışmalar yapmaktır.

Onun için, en üstün hizmet irşad hizmetidir. En büyük hizmet mürşidlerin hizmetidir. Peygamber SAS Efendimiz'in varisleri olan mübareklerin, mürşid-i kâmillerin hizmetidir. Çünkü onlar insanların toptan, kökten kurtulmasına sebep oluyorlar.

Yâni, bir insanın zihniyeti değişirse, kalbi tertemiz olursa, o insanın bütün bilgisiyle bütün ömrü boyunca yaptığı faaliyetlere siz ayrı bir yön, güzel bir yön vermiş oluyorsunuz, en güzel şeyi yapmış oluyorsunuz. Bundan daha güzeli olamaz. Binâen aleyh, insan yetiştirmek, insan irşad etmek, insan kazanmak, insanları mü'min yapmaya çalışmak, insanlara İslâm'ı anlatmak çok önemli bir hayır olmuş olur.

Tabii bu hususta, İslâm'ı çok iyi bilen insanların önde gelen çalışmaları var, olmalı... Fakat herkese de kendi seviyesinde, kendi tahsilinde, kendi yaşında ve kendi mevkî, makam ve

sorumluluk seviyesinde bir yük düşer. Meselâ, insanları irşad etmek mürşid-i kâmillere, Peygamber Efendimiz'in varisi olan mübarek evliyâullahâ vazifedir ama, sen de evinin reisi isen, sen de hanımına ve çocuklarına karşı elbette birtakım görevlerle görevlisin. Onları sevk etmek, onları doğru yola çekmek, onları iyi yetiştirmek zorundasın.

Onun için Kur'an-ı Kerim'de:

قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا

(التحریم:6)

(*Kù enfüseküüm ve ehlîküüm nâran*) “Kendinizi ve aile efradınızı cehennemden koruyun!” (Tahrim, 66/6) buyrulmuş.

Demek ki, aile reislerinin evlatlarını, hanımlarını, yakınlarını, akrabalarını; evinde bulunan, misafir olan teyze, hala, yeğen, kuzen ne ise onları cehennemden koruyacak çalışmalar yapması lâzım!..

Bunu hepimiz yapmak durumundayız. Yâni, bir anne evlâdını iyi müslüman yetiştirmeli... Bir baba evlâdını iyi müslüman, iyi mü'min yetiştirmeli ve iyi mü'min yetişmesi için de elinden gelen her türlü gayreti göstermeli. her türlü çalışmayı yapmalı, her türlü dikkati sarf etmeli!.. Bu güzel bir çalışma...

Ondan sonra, yâni insanların irşad edilmesi, doğru yola gelmesinden sonra yapılacak hayır nedir?.. Bir insanı sevindirecek olan herhangi

bir jest ve hareket, ona verilecek bir şey... Tabii bu da bir hayırdır. Onun için, İslâm'ın ibadet anlayışı sadece insanın kendi şahsî, derûnî hayatına bırakılmamıştır. Biraz da insan, İslâm'da cemiyete döndürülmüştür.

“—Haydi bakalım, biraz da gözünü içinden dışarıya çevir de, biraz da etrafındaki insanları düşün!” diye İslâm'ın beş büyük emirlerinden birisi de zekât olmuştur.

Malının bir miktarını çıkartıp fukaraya vermesi, zenginlere Allah tarafından bir farz olarak, önemli bir hizmet olarak, önemli bir dini görev olarak yüklenmiştir. Tabii, bu da çok önemli... Bu hayırlarla birçok daha güzel çalışmalar yapılabilir.

Tabii bir insanın yemesine, giyinmesine, korunmasına yardımcı olmak güzel bir çalışmadır. Aç bir insana bir şey verdiğin zaman teşekkür eder:

“—Karnım doydu, sağ ol, çok acıkmıştım.” der.

Susamışsa, tam susadığı zamanda, dudaklarının kuruduğu zamanda, hararetle içinin yandığı zamanda bir meşrubat verdiğin zaman;

“—Teşekkür ederim, çok makbule geçti.” der.

Ama asıl güzel çalışma, insanların eğitimi için birtakım müesseseler kurmaktır.

Onun için, biz de şahsen bakın size Akra mikrofonlarından, Ak-Radyo'muzun mikrofonlarından sesleniyoruz. Bu radyoyu niçin kurduk?.. Vakfımızın bir aktivitesidir bu. Bizim camiamızın,

cemaatimizin bir aktivitesidir. İnsanları eğitmek için okul kuruyoruz, kolej kuruyoruz, dergi çıkartıyoruz, yayınlar yapıyoruz. Yayınların size en yakın, en samimi, her zaman yanınızda bulunan bir çeşidi de radyo yayını...

Radyo çok güzel bir araç oluyor eğitimde. Çünkü insanın wolkmeni olabiliyor, kulağına takıyor; kimseyi üzmeden, gürültü, patırtı çıkartmadan radyo yayını dinleyebiliyor.

Bisiklete biniyor, bir yere gidiyor veya yolda yürüyor, yürürken dinleyebiliyor. İş yerinde radyoyu karşısına koyuyor, iş yaparken birtakım şeyler öğrenebiliyor. Vaktini çifte faaliyetle kârlı geçirebiliyor. Hem eli iş yapıyor, iş üretiyor, maddeten kâr sağlıyor; hem de kulağı hayrı dinliyor, bir şeyler öğreniyor, ahiret yönünden kâr ediyor, sevap kazanıyor. Binâen aleyh, eğitim müesseseleri kurmak çok önemli...

Şu radyoyu kurmuş olmaktan son derece mutluyuz el-hamdü lillâh. Ve radyomuzun şubeleri arttıkça da sevincimiz artıyor. İnşâallah yarın da, Ankara'daki radyomuzun açılış merasiminde olmak için, oraya gideceğiz. Ondandır da mutluyuz.

Balıkesir'deki kardeşlerimiz link hattı kurdukları için, yayınlarını o çevreye de taşımış oldular. Onlara da çok teşekkür ediyoruz. Demek ki, bu güzel bir hayır...

Bunun dışında, hayırlar sadece insanlara yapılmaz muhterem kardeşlerim! Hayrı bütün canlılara yapar olgun bir müslüman... Bizim

evliyâullah büyüklerimiz insanlara hizmet ettikleri kadar, hayvanlara da hizmet etmişler, çevreye de hizmet etmişler. Hasta hayvanlara bakmışlar, göç edemeyen leylekler için vakıflar kurmuşlar. Kuşlar için köşklerinin köşelerine, yaptırdıkları taş binaların köşelerine kuş köşkleri, küçücük evcikler yapmışlar. Serçeler, kuşlar orada yuva yapıyorlar, cıvıl cıvıl ötüşüyorlar. Yaralı köpeklere, hasta kedilere bakmışlar. Yâni karıncayı bile ezmek, bizim dilimize bir tabir olarak girmiş. Ne kadar güzel duygular!..

Ayrıca tabii çiçekler, bitkilerle ilgili çok güzel emirleri var İslâm'ın. Meselâ, hacı ihrama giriyor. Bir sürü yasaklar var. Mukaddes yerlere vardığı zaman, yapmaması gereken birçok şeyler var. Onlardan birisi de, Harem-i Şerif'in otlarını yolmamak, ağaçlarını kırmamak, koparmamak, kesmemek; yâni yeşilliği yok etmemek... Bakın, hac gibi önemli bir hizmette, ne kadar güzel, ince bir şey!..

Bundan insan çok dersler çıkartabilir. Yâni, ben haccı yaparken, İslâm'ın beş emrinden birini yaparken Harem-i Şerif'in otlarını bile yolamıyorum, ağaçlarını kıramıyorum, kesemiyorum. Demek ki, onları yapmamam lâzım her zaman diye, ders çıkartabilir insan.

Biz de onun için, sevgili dinleyicilerim!.. Tabii biraz bu konuşmamda biz diye fazla kelimeler geldi. Ama siz de bizden olduğunuz için, sizi de biz saydığımız için bunun da mahzuru yoktur. Çevre dernekleri kuruyoruz. Daha Çevre Bakanlığı

kurulmadan, Türkiye’de çevre dernekleri kurduk biz... Çünkü çevrenin güzel olmasını, bitkilerin korunmasını, ağaçların çok olmasını, yeşilliğin olmasını çok candan istiyoruz. Yeşillikler içinde görmek istiyoruz çevremizi.

Yeşili seviyoruz. Yeşilin bir de İslâm diniyle özel bir ilişkisi var. Yeşil sanki İslâm’ın sembolü gibi oluyor. O bakımdan, hayır sadece insanoğluna olmaz, başka mahlûklara da hayır yapar insan. Atına iyi bakar, döğmez. Koyununa, kuzusuna iyi bakar; kedisine, köpeğine iyi bakar. Çevresine ağaç diker ve o ağaçların çok sevabı var. Meyvesi yendikçe, gölgesinde oturuldukça, diken insan sevap kazanıyor.

Böylece insandan başlayarak insanın çevresindeki canlı varlıklara, bitkilere, ağaçlara, çevreye yayılan bir uzun, geniş liste, sonsuz liste, dibi bitmeyen bir liste halinde hayırlar yapmağa çalışacağız.

Ayet-i kerimede de:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(الحج: ٧٧)

(*Yâ eyyühe’llezîne âmenü’rkeû ve’scudû va’budû rabbeküm*) [Ey iman edenler! Rükû edin, secdeye varın, Rabbinize ibadet edin!] diye başlayan bir ayet-i kerimede de, (*ve’f’alü’l-hayra lealleküm tüflihûn*) “Hayır yapın ki felâh bulasınız!” (Hac, 23/77) diye buyruluyor.

Bu bazı alimlere göre, aynı zamanda bir secde ayetidir. Durumu müsait olan kardeşlerimiz tabii secdeyi yapar. Şu anda müsait olmayanlar da, ben bir secde ayeti dinlemiştim diye sonra bir namazın arkasından bir secde yapsın, secde yapmayı da öğrensin! Secde ayetleri dinlendiği zaman secde yapılır. (*Ve'f'alü'l-hayra lealleküm tüflihûn*) “Hayır yapın ki felâh bulasınız, felâha eresiniz, iflah olasınız.” buyruluyor.

Onun için, aziz ve sevgili dinleyicilerim, amacınız, kalbiniz hayır yapma duygusuyla dolu olsun... Kafanız hayırlarla dolu olsun, hayırları iyi planlayın!.. Biz de planlamaya çalışıyoruz. Hayrın planlı yapılması çok önemli... Hayırları planlama komisyonu var zaten ama, inşâallah daha derin bir şekilde çalışarak, her türlü hayrı çok güzel yapacağız. Ve Türkiye içinde ve dışında beş kıtada, deryalarda, karalarda, havalarda inşâallah çeşitli hayırlar yapacağız. Allah'tan dileğimiz, bizi hayırları yapmaya muvaffak eylesin. Çünkü, gücün kuvvetin sahibi odur. O nasib ederse, hayır yapabiliyoruz.

Tabii, bu hayır yapmanın insana sağladığı pek çok faydalar var. En önemlisi, (*feinnehum miftâhu'l-cenneh*) hayırlar cennetin anahtarıdır. Cennetin kapısı anahtar gibi hayırla açılıyor, hayır yapan insana açılıyor. Hayırlar yaptığı zaman, o cennetin muazzam kapısı güzel bir şekilde, tatlı sesler çıkararak, nağmeler çıkartarak açılıyor. Mü'minin oraya girmesi iyi oluyor. (*Ve yukûdü ileyhâ*) Ve hayır insanı cennete sevk eder. Hayır insanı alır, cennete götürür. Cennete girmesine sebep olur.

b. Şerler Cehennemın Anahtarıdır

Evet, bu güzel hitabın arkasından, Rabbimizin güzel hitabı, hitâb-ı müstetâbının arkasından:

وَاجْتَنِبِ الشَّرَّ فَإِنَّهُ مِفْتَاحُ النَّارِ وَيَقُودُ إِلَيْهَا

(*Ve'ctenibü's-şer*) buyurmuş Mevlâmız, Efendimiz SAS'in bize bu hadis-i kudsîde bildirdiğine göre. “Ey Ademoğlu hayır işle. Çünkü hayır cennetin anahtarıdır ve cennete sevk eder. (*Ve'ctenibü's-şer*) Kötülükten de sakın, kendini koru, ictinâb eyle; (*feinnehû miftâhü'n-nâr*) Çünkü o da cehennemın anahtarıdır. (*Ve yekûdü ileyhâ*) O da insanı cehenneme götürür.”

Aziz ve muhterem kardeşlerim, şer de çok çeşitlidir. Şerlerin de listesi sonsuzdur. Dibi görünmeyen uzun bir liste halindedir. Ama bütün şerlerin başı, tabii küfürdür, Allah'a inanmamış olmaktır. Çünkü Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ

مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

(النساء: ٤٨)

(*Inna'llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî ve yağfiru mâ dûne zâlike limen yeşâ*) [Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını, (günahları) dilediği kimse için bağışlar.] (Nisâ, 4/48) Allah her günahı affeder, ama kendisine şirk koşulmasını affetmez!

Yâni, gene bir inanç var. Biliyorsunuz insanlar inanç bakımından çeşitli kategorilerdedir, durumlardadır. Bir kısmı vardır, dini kabul etmez, Allah'ın varlığını kabul eder. Yâni, “Ben ahkâm, şeriat, meriat tanımam! Sadece şunu tanırım...” filan gibi, böyle bir her şeyi elinin tersiyle iten bir inatçı tavır içinde.

Agnostikler var, laikler var... İnanç bakımından sapık inançlara sahip olanlar var... Sonra bir de ateistler var, yâni Allah'ı da tanımayanlar var. Hiç bir çeşit inanca asla yanaşmayan tipler var, çeşit çeşit...

En büyük kötülük, Allah'ı kabul etmemektir. Allah bunu affetmeyeceğini bildiriyor. Çünkü, Allah'ın varlığı o kadar aşikârdır ki, her şey Allah'ın varlığına şahitlik ediyor aslında... Kendi kendine olmayan her şey, mutlaka onu olduranın eserini gösterir. Yâni çiçek, tohum, ağaç, yaprak, kuş, böcek, canlı, cansız, molekül, yer, gök, yıldız, ay, güneş... Her şey Allah'ın varlığını gösteriyor. Çünkü bunlar kendi kendilerini meydana getirmiş değil.

Biz de kendi kendimizi meydana getirmiş değiliz. Biz de mahlûkuz. Biz de başımızın ne olduğunu bilmiyoruz, sonumuzun ne olduğunu bilmiyoruz. Evvelimiz ne idi, sonumuz ne; bizce meçhul... Bizi birisi, bir büyük kudret böyle yaratmış, hem de ne güzel yaratmış. Hamd ü senâlar olsun... Ne güzel kabiliyetler vermiş, kâinâta sahip insanoğlu... Havalara, denizlere, karalara, yerin altına, üstüne, suların altına, üstüne elini uzatıyor ve erişebiliyor. Muazzam bir zekâ ile, yaratan onu takviye eylemiş.

Tabii, her şey böyle planlı ve programlı... Fizik mühendislerini hayran bırakan, kimyagerleri şaşkına çeviren, astronomları hayretlere düşüren, alimleri aşık eden, bayıltan, bu kadar mükemmel kanunlar... Kâinâtın, makrokozmozun, mikrokozmozun bu kadar güzel bir düzeni varken, her şey dakik, her şey tıkır tıkır çalışmaktayken; onu yaratıcısını bilememek, bulamamak, tabii çok büyük bir mahrumiyet olduğundan, çok büyük bir ayıp olduğundan, çok büyük bir küstahlık, çok büyük akılsızlık olduğundan, Allah-u Teâlâ Hazretleri bunu affetmiyor.

Burada şunu hissediyorum sevgili dinleyicilerim: Şimdi bizim Türkiye'deki insanların, yâni İslâm diyarında, böyle az çok İslâm'ı tanıma imkânı olan insanların yaşadığı bir yerde bir insanın ateist olması, inançsız olması Avrupa'dakinden çok çok daha ayıp, çok çok daha kötü bir şeydir. Çünkü bizim inancımız hak inançtır, doğru inançtır. Avrupa'dakileri, Japonya'dakileri, Eskimoların arasındakileri, İnkaların arasındakileri, Güney, Kuzey Amerika'dakileri, Afrika'daki insanları... Yâni bâtil inançların yaşandığı, inanıldığı toplumlarda yaşayan bir insanın, kendi toplumunun batıl inançları dolayısıyla, okuduğu ilim irfan dolayısıyla, o inanca gönlünün yatmaması normaldir. Yâni bir insan, bir puta inanmaz, bir haça inanmaz, bir mantık dışı, ilim dışı şeye inanmaz. Tamam, o bir bakımdan, aslında kendi ülkesindeki batıl inanca reaksiyoner durumdadır. Belki akıllı, mantığı sıhhatli bir şekilde çalışırsa, o reaksiyoner durumu onu gerçek inanca götürecektir.

Biliyorsunuz, İbrâhim AS böyle bir bozuk toplumun içinde yetişmişti. Toplum aya, güneşe, yıldızlara tapıyordu. Onun

geceleyin göklere bakıp da, o güzel tefekkürünü Kur'an-ı Kerim anlatıyor. Yıldızlara baktığını, aya ve güneşe baktığını ve insanların buna tapmalarının doğru olmadığını, onların yaratıcısına ibadet etmek gerektiğini kendisinin bulduğunu, Kur'an-ı Kerim anlatıyor. Bu güzel bir şeydir. Yâni, insanlar elbette bâtil olan şeyleri reddetmeli ama, hak olan şeyi kabul etmelidir.

Binâen aleyh, bâtili reddetmek de hakka doğru bir adım gelmek olduğundan, Avrupalı veya Afrikalı veya Amerikalı veya Eskimo veya Japon veya Hintli veya bizim bildiğimiz, bilmediğimiz çeşitli kültürlerdeki, çeşitli şirk ve küfür toplumlarındaki insanların inkârı, belki hakka biraz yaklaşmadır da; tam İslâm'ın yaşandığı, böyle kalesi olan bir yerde, böyle tek Allah'a inanılırken, bütün kâinâtı yaratan, Esmâ-i Hüsnâ'nın sahibi, Hâlik-ı Teâlâ Rabbü'l-Àlemîn'e inanılan bir yerde inançsız olmak, emin olun çok korkunç bir gaflettir, dalâlettir, sapıklıktır, şaşkınlıktır ve çok gayr-i ilmî bir şeydir.

Bir üniversite profesörü olarak bunu çok rahatlıkla ilan ediyorum, ikaz ediyorum, bizim kardeşlerimiz bunu söylesinler ilgili yerlere diye söylüyorum. Yâni, bizim radyolarımızı dinlemeyenlere onlar söylesin. Radyomuzu dinleyenler de, kendilerinde bu durum varsa farklılığı anlasınlar. Yâni Türkiye'deki bir

ateistin durumu, Fransa'daki gibi değildir, Güney Amerika'daki gibi değildir. Türkiye'deki çok daha büyük vebal altındadır. Çünkü Hakk'ın hâkim olduğu bir yerde, taklit yoluyla, Fransa'daki kendi dinine karşı çıkıyor diye, burada hakka karşı çıkması çok büyük bir yanlışlıktır, sapıklıktır. Öyle bir şey olmaz.

En büyük kötülük küfürdür. Küfürden mutlaka insanların yakasını kurtarması lâzım!.. Şirkten, yanlış inançtan kendisini mutlaka kurtarması lâzım!.. En büyük şer bu... Bütün şerlerin de kaynağı budur. Ondan sonra merhametsizlik başlıyor, insafsızlık başlıyor, sömürü başlıyor, zalimlik başlıyor, sırf kendisini düşünmek başlıyor... Hayat mücadelesi diye her şeyi meşrû gören bir zihniyetle herkes, insanlar birbirlerine saldırıyorlar, kurtlar gibi birbirlerini yiyorlar...

Bütün şerrin kaynağı bu inançsızlık oluyor. İnançlı insan, sorumluluk duygusu taşıdığı için bunları yapmıyor. İlk önce bu şer, en önemli ikaz edilmesi gereken şer bu, bundan uzak olması lâzım insanların... Bu cehennemın anahtarıdır ve oraya götürür insanları...

Ondan sonraki şerler de çeşit çeşittir. İnsanlara zarar veren çeşitli faaliyetler şerdir. İnsanları zulme maruz bırakan, üzen, ağlatan, inleten, yaralayan, kıran, döken, öldüren faaliyetler, onlara sebep olan işler şerdir. Şerrin çeşitlerini de insan düşünmeli, kimseye zarar vermemeye çalışmalı!.. Şerri işlememeye çalışmalı, güzel ahlâka sahip olmaya çalışmalı!..

Bu iki cümle bizim için, biz müslümanlar için çok önemli iki hedef gösteriyor. Biz hayatımız boyunca bütün bilgimizle, bütün kalbimizle, bütün müktesebâtımızla sevgili dinleyicilerim, hayırları kafamızla bulup, aklımızla bulup, araştırıp, duyduklarımızı, işittiklerimizi süzgeçten geçirip, hayırları bulup işlemek durumundayız. Çünkü cennetin anahtarı budur.

Şerleri tesbit edip, şerlerden kendimizi uzak tutmak ve şerlere bulaşmamak zorundayız. Bir de şerli insanlarla da, onları doğru yola getirme gayreti içinde olmak lâzım! Onları serbest bırakmamak lâzım!.. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor, bir misal veriyor bir hadis-i şerifinde:

“—Bir gemidesiniz, siz üst katta kalıyorsunuz. Ambarda da bazı insanlar var. Yukarıdan su almak için merdivenlerden çıkıyorlar, suyu alıyorlar, aşağıya götürüyorlar. Fakat yukarıya çıkmayalım deseler, aşağıdan gemiyi delmeye kalksalar, hemen su bizim yanımızdan gelsin deseler, müsaade eder misiniz?..

Etmezsiniz. Gemiyi parçalamasına müsaade edemezsiniz. Çünkü gemide herkes var. Binâen aleyh, o geminin tahribinden, kırılmasından, içinin su almasından, sonunda gemi batacağı için herkes zarar göreceğinden, böyle bir şeye kimse müsaade etmez.”³

³ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.882, no:2361; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.470, no:2173; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.268, no:18387; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.91, no:19975; Nu'mân ibn-i Beşîr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.144, no:5533.

Toplum da bir gemi gibidir. Toplumda hayırlı insanlar hayrı yapacak ama, şerli insanların da şerri yapamaması için engeller konulması lâzım, yasaklar konulması lâzım!.. Bunları ben trafik kuralları gibi görüyorum. Devletin ve milletin selâmet ve emniyeti için konulmuş birtakım yasaklar olarak görüyorum. Yasaksız olmaz. Yâni, kötülüklerin yasaklanması lâzım, yapılmaması lâzım!..

Bir de, iyi bir insanın sadece iyilik yapmakla yetinmemesi lâzım; kötülüğü engellemek konusunda şuurlu olması lâzım ve bu hususta da aynı ideali paylaşan insanlarla iş birliği yapması lâzım!.. Çünkü kötülerin faaliyetlerinden gemi batarsa, herkes zarar görür. Kötülere müsamaha etmek İslâm'da yasaktır. Ve eski milletlerden, ümmetlerden misaller verilmiştir hadis-i şeriflerle, ayet-i kerimelerle. Eski milletlerin alimlerinin şerli, kötü insanların şerlerine mâni olmadıkları için, onları nasihatle doğru yola getirme çalışmaları yapmadıkları için, onlarla beraber helak oldukları bildirilmiştir. Âd kavminden, Lût kavminden, Semud kavminden Kur'an-ı Kerim'de pek çok misaller verilmiştir.

O halde sevgili ve değerli Akra dinleyicilerim, hayrı işlemeğe çalışacağız, hayrın çeşitlerini düşüneceğiz, arayacağız, bulacağız... Tek başımıza da yapabiliriz ama, hayrı topluca yapma konusunda bir kolektif çalışma, daha büyük hayırların yapılmasına sebep olacağından, kolektif çalışmayı da çok faydalı ve önemli gördüğümüz için, biz vakıflar kurduk: Hakyol Vakfımız,

İlim Kültür Sanat Vakfımız, Sağlık Vakfımız gibi vakıflar, hayrın kolektif yapıldığı zaman ne kadar büyük eserler ortaya konulduğunu gösteren misallerdir. Onlara katılmaya sizleri davet ederiz. Hayırları kolektif yaparsanız, hayrın şümûlü, yâni tesir alanı genişler.

Aynı zamanda, sadece böyle hayrı yapan insanlar yarım insan demektir. Şerri de engelleyen bir yapıya sahip olacak, ve geminin batmaması için şerhilerin de faaliyet yollarını kesmek ve tıkamak lâzımdır. Şerleri de hayra döndürmeye çalışmak lâzımdır. Bu da bir irşadın öbür tarafıdır. Yâni ne kadar kötü insanı iyi yapabilirsek, ne kadar kötü yolu engelleyebilirsek, ne kötü fiili yaptırtmayabilirsek o kadar iyi bir şey yapmış oluruz.

Onun için, İslâm'ın farzlarından birisi de (*el-emru bi'l-ma'ruf*) iyi olan şeyi emretmek, (*ve'n-nehyü ani'l-münker*) kötü olan bir şeyi de yaptırmamaktır. Bu yaptırmamak ya pazu kuvvetiyle olur, ya dille söyleyerek olur, ya da kalbinden hiç olmazsa onları tasvib etmemek derecesi vardır. O da imanın en aşağı derecesidir deniliyor.

Konuşmamın sonunda, şu güzel cuma gününde geldik dua faslına... Sevgili dinleyicilerim! Allah cümlemizin basîretini açsın... Hakkı hak olarak görmemizi nasib eylesin... Ona uyup, onu uygulamayı, hayatımızı hayırla geçirmeyi nasib eylesin... Bir de bâtilı bâtil olarak, şerri şer olarak görüp şerden korunmayı, şerden uzak

durmayı ve şerri yeryüzünden kaldırmak için de organize, güzel çalışmalar yapmayı nasib eylesin...

Cumanız mübarek olsun. Nice cumalara Allah sevdiklerinizle beraber sizleri eriştirsin... Bu cumanın güzel ikramlarından, nimetlerinden, sevaplarından azamî istifade etmenizi nasib eylesin...

Her zamanki gibi yine hatırlatıyorum, belki ilk defa beni dinleyen dinleyiciler olabilir diye: Biliyorsunuz cuma günü erkek mü'minlere cuma namazı farzdır, oraya gitmesi lâzım!.. Üç cuma namazına gitmezse, kalbi mühürlenir:⁴

مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مُتَوَالِيَاتٍ

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.300, no:22611; İmâm Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.111, no:246. Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.530, no:3811; Ebû Katâde RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.357, no:1126; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.332, no:14599; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.430, no:1081; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.175, no:1856; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.91, no:273; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.247, no:5781; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.102, no:3004; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.516, no:1657; Tahavî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.194, no:2689; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.327, no:460; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.440, no:1115; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.26, no:2786; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.176, no:1857; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.175, no:1600; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.II, s.176, no:975; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.366, no:917; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.172, no:5356; Tahavî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.193, no:2688; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.154, no:5576; Ebû'l-Ca'd ed-Damrî RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.154, no:5579; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.102, no:2712; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.413, no:464; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.1251, no:21136; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XX, s.141, no:21729.

مِنْ غَيْرِ ضَرُورَةٍ طَبَعَ اللهُ عَلَى قَلْبِهِ

(حم.ك.ض. عن أبي قتادة؛ حم.ن.ه.ع.ك.ق.ض. عن جابر)

RE. 412/12 (*Men tereke'l-cumuâte selâse merrâtin mütevâliyâtin*) “Kim cuma namazını peş peşe, arka arkaya üç defa terk ederse...” Yâni bu cuma kılmamış, hemen onun arkasındaki cuma yine kılmamış, onun arkasındaki cuma yine kılmamış... (*Min gayri darûretin*) “Zarûret, mecburiyet, elinde olmayan sebepler, mânîler filân yok iken, eğer üç cumayı terk ederse...” Ne olur? (*Tabaa'llàhu alâ kalbihî*) “Allah onun kalbini mühürler, kapatır.” Kalbi, gönlü çalışmaz, işlemez hale gelir. İnsanın iç âlemi kararır, mânevî bakımdan mühürlenir, kapatılır, çalışmaz hale gelir. Yâni, Allah tarafından kendisine hayırlar gelmemeye başlar, çok kötü duruma düşer.

Onun için, cuma namazınızı kılınız. Başka namazları kıldığınız gibi cumayı da kaçırmayınız; bir...

Cumaya giderken en temiz elbiseyi giymek lâzım! Cuma günü ne kadar temiz ve pırıl pırıl yeni elbiseleri giyerse, cuma gününde israf yoktur deniliyor. Yâni güzel giyinmek lâzım, güzel kokular sürünmek lâzım! Cumaya gitmeden önce güzel bir boy abdesti alıp, artık modern tabirle gerekirse güzel kokulu şampuanlarla, güzel deodorantlarla koltuk altlarımızı ve sâireleri kokulayarak, tırnaklarımız kesilmiş, tertemiz elbiselerimizle pırıl pırıl bir şekilde cumaya gitmeliyiz.

Tabii, cuma günü en önemli şey, cuma namazına gitmektir beyler için... Anneler de çocuklarını buna alıştırsınlar. Benim rahmetli annem beni giydirir, kuşatırdı.

“—Haydi evlâdım, cuma namazına git!” derdi.

Ben daha belki o zaman, cuma ile mükellef de değildim ama, bir de kurnazlık yapardı rahmetli annem:

“—Evlâdım iyi dinle de hatibi, hocayı, ne söylediğini bana anlat, ben çok seviyorum.” derdi.

Ben de anneme anlatacağım diye, pür dikkat dinlerdim cuma günü hocaların sözlerini...

Biliyorsunuz, cuma günü hoca ne zaman minbere çıksa, vaiz kürsüye çıksa, insanları bir uyku tutuyor. Oturdukları yerde başlıyorlar uyuklamaya... Sanki gece hiç uyku uyumamışlar gibi. O şeytanın bir aldatmasıdır. Dikkatle dinlemek lâzım! O kadar dikkatle dinlemek lâzım ki, yanındaki gürültü yapsa, sus demek bile olmuyor. Gayet sakin bir şekilde dinlemek lâzım!..

Allah-u Teâlâ Hazretleri bu cumaların güzel feyizlerinden, sevaplarından cümlemizi istifade ettirsin... Mutlu bir ömür sürmenizi nasib eylesin... Cennetin anahtarı olan hayırları işleyip, cennetin kapısını açıp cennete girmeyi nasib eylesin...

Cehennemden azâd ettiği, cehenneme sokmadığı, azab göstermediği, gazabına uğramayan kullarından olarak, huzuruna sevdiği, râzı olduğu kul olarak varmayı nasib eylesin... Cennetiyle, cemâliyle sizleri ve sevdiklerinizi müşerref eylesin, aziz ve sevgili Akra dinleyicilerim!..

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

20. 01. 1995 - AKRA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

